



AGRUPACIÓ : Cultura

PROGRAMA PRESSUPOSTARI: 444. Associacionisme

Pla de Govern: 3.Equitat Social, igualtat, feminisme i benestar

Pla Departamental: 4.La valoració del patrimoni com a element d'identificació col·lectiva

Diagnòstic de la situació

Necessitat a la qual fa front el programa:

Un dels trets característics de la nostra cultura és la seva extensa i rica base associativa. Històricament entitats, associacions i ateneus han configurat una estructura sòlida per a la cultura catalana, que s'estén per tot el país i que és un autèntic focus generador de creativitat i alhora preservador de tradicions; però també una gran eina per assolir el diàleg intergeneracional i d'integració social.

La xarxa associativa és un important patrimoni social pel nostre país i cal que rebi l'atenció i els ajuts necessaris per mantenir-se activa i continuar treballant la cultura de base. Però també tot el conjunt d'aspectes, socialment beneficiosos, en camps com l'educació, el gènere, l'antiracisme o la cohesió social. La Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural té per objecte impulsar les polítiques necessàries per potenciar l'activitat de les entitats i els equipaments culturals de base associativa per tal que puguin enfrontar-se en millors condicions als nous reptes socials i econòmics que s'albiren pel 2026.

Població objectiu:

La pràctica totalitat de la població de Catalunya agrupada en les entitats que conformen el teixit associatiu.

Descripció detallada de la necessitat:

Històricament les associacions culturals catalanes han tingut la capacitat de generar vincles de pertinença a una comunitat, de promoure la cohesió social i de ser unes grans transformadores de l'espai públic. Han desenvolupat una funció organitzadora i potenciadora de la societat civil i han estat unes eines imprescindibles en els processos de participació ciutadana, però també en la recuperació de la cultura popular i tradicional.

El món associatiu es torna a enfrontar a nous reptes derivats, fonamentalment, dels canvis demogràfics, tecnològics i econòmics esdevinguts durant els darrers anys, però també a una possible crisi econòmica propiciada pels conflictes internacionals. I les polítiques públiques també han de canviar per facilitar la pervivència i l'enfortiment de la tasca associativa.

Cal profunditzar, ampliar i desplegar noves mesures i accions de caràcter polític, tècnic, formatiu o de foment per a la reactivació de la cultura popular i l'associacionisme cultural, i amb l'objectiu de facilitar la seva recuperació efectiva, però també el seu enfortiment, a través de millores d'àmbits com el tecnològic, el comunicatiu, o l'adequació dels seus equipaments culturals, entre altres camps.

També és necessari desplegar mesures de foment i d'acompanyament per assumir plenament les competències vinculades a les entitats foranes representatives de col·lectius d'altres territoris de l'Estat espanyol amb especial presència a Catalunya.

Marc regulador del programa:

Llei 2/1993, de 5 de març, de foment i protecció de la cultura popular i tradicional i de l'associacionisme cultural; Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català. Decret 133/2024, d'11 d'agost, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments en què s'organitza el Govern i l'Administració de la Generalitat de Catalunya; DECRET 443/2024, de 12 de novembre, de reestructuració del Departament de Cultura.

Missió

Preservar, promoure i donar a conèixer la cultura popular i tradicional i l'associacionisme cultural, així com l'acció territorial i la cooperació cultural amb l'administració local, mitjançant el foment de l'activitat del teixit associatiu per tal d'enfortir els valors i tradicions i crear sentiments de pertinença



Objectius estratègics i operatius del programa

- Enfortir el suport a l'associacionisme i l'ateneisme (OE4.5)
 1. Crear instruments per aproximar l'activitat de la cultura popular i l'associacionisme a tot el territori
 2. Incrementar els ajuts a la cultura de bases mitjançant l'associacionisme i l'ateneisme
- Aprovar i desplegar la Llei del Patrimoni Immaterial Català (OE4.6)
 1. Aprovar el projecte de Llei per part del Govern i el Parlament
 2. Desplegar les accions que preveu la Llei
- Apostar pel programa per a la creació artística de la Fira Mediterrània el "Obrador d'Arrel" (OE4.7)
 1. Fomentar, per mitjà de la Fira Mediterrània, la participació a associacions professionals, festivals, biennals, fòrums i altres trobades internacionals del panorama musical i d'arts escèniques
 2. Acompanyar artistes en les fases de recerca, creació, producció i exhibició del projecte artístic
 3. Fomentar maridatges i trobades entre creadors contemporanis i l'associacionisme de cultura popular per tal de facilitar l'experimentació i la troballa de noves mirades
 4. Crear xarxa amb altres festivals, equipaments, fires i espais de Catalunya amb l'objectiu d'establir i articular un circuit i obrir mercat a tots aquests projectes

Indicadors del programa	Unitat	Obj.	2023 Real	2024 Real	2025 Previst	2026 Previst
1. Festivals de cultura popular i tradicional subvencionades	Nombre	OE4.5	119,00	128,00	73,00	80,00
2. Entitats membres de la Xarxa de l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial	Nombre	OE4.5	29,00	29,00	30,00	29,00
3. Pertinença de la població a una associació cultural	%	OE4.5			16,70	17,00
4. Nombre documents consultats del Centre de Documentació	Nombre	OE4.5			1.800,00	1.800,00

Despeses per capítols del programa (EUR)	Import consolidat
1 Remuneracions del personal	330.128,58
2 Despeses corrents de béns i serveis	1.566.727,87
3 Despeses financeres	0,00
4 Transferències corrents	11.361.716,00
6 Inversions reals	614.500,00
7 Transferències de capital	2.509.352,55
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	16.382.425,00
Llocs de treball pressupostats del programa	6



PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER AL 2026
MEMÒRIES DE PROGRAMES

AGRUPACIÓ	: Cultura		
PROGRAMA PRESSUPOSTARI:	444. Associacionisme		
GESTOR DE PROGRAMA	: 8240. Fundació Mediterrània, Fira d'Espectacles d'Arrel Tradicional		Subsector: FUND.

Objectius estratègics i operatius del programa

- Apostar pel programa per a la creació artística de la Fira Mediterrània el "Obrador d'Arrel" (OE4.7)
 1. Fomentar, per mitjà de la Fira Mediterrània, la participació a associacions professionals, festivals, biennals, fòrums i altres trobades internacionals del panorama musical i d'arts escèniques
 2. Acompanyar artistes en les fases de recerca, creació, producció i exhibició del projecte artístic
 3. Fomentar maridatges i trobades entre creadors contemporanis i l'associacionisme de cultura popular per tal de facilitar l'experimentació i la troballa de noves mirades
 4. Crear xarxa amb altres festivals, equipaments, fires i espais de Catalunya amb l'objectiu d'establir i articular un circuit i obrir mercat a tots aquests projectes

Indicadors del gestor	Unitat	Obj.	2023 Real	2024 Real	2025 Previst	2026 Previst
1. Professionals d'altres països participants en el marc de la Fira Mediterrània de Manresa	Nombre	OE4.7	99,00	96,00	100,00	100,00
2. Professionals acreditats a la Fira Mediterrània de Manresa	Nombre	OE4.7	1.159,00	1.140,00	1.100,00	1.200,00
3. Entitats professionals acreditades a la Fira Mediterrània de Manresa	Nombre	OE4.7	581,00	577,00	600,00	600,00
4. Companyies actuant a la Fira Mediterrània de Manresa	Nombre	OE4.7	108,00	104,00	75,00	75,00

Principals béns/serveis i actuacions destacades

1. Potenciar els artistes joves que utilitzen l'arrel com a motor creatiu.
2. Potenciar el binomi cultura/educació i el seu protagonisme en activitats de les Jornades Professionals i Firaescoles
3. Crear una nova ÀreaPRO, un eix ubicat en ple centre de Manresa per recuperar les activitats professionals presencials.
4. Mantenir l'impuls a l'Obrador d'arrel, un programa de suport als artistes a partir de l'arrel i la cultura popular.
5. Potenciar els Itineraris de Nous Projectes Artístics, tant escènics com musicals,
6. Continuar el desplegament del Pla d'impuls a la dansa d'arrel i el Pla d'impuls a la música d'arrel.
7. Augmentar programació artística i fomentar projectes que uneixin la creació contemporània amb la cultura d'arrel
8. Desplegar diverses activitats paral·leles organitzades per diversos itineraris de paquets de significat: els Rizomes de la Fira.
9. Recuperar la presència i programació d'activitats que neixen del teixit associatiu cultural.

Despeses per capítols del gestor (EUR)	Import sense consolidar
1 Remuneracions del personal	330.128,58
2 Despeses corrents de béns i serveis	1.067.371,42
3 Despeses financeres	0,00
4 Transferències corrents	0,00
6 Inversions reals	2.500,00
7 Transferències de capital	0,00
8 Variació d'actius financers	0,00
9 Variació de passius financers	0,00
Total despeses	1.400.000,00

Llocs de treball pressupostats del gestor	6
--	----------